

Opmandskendelse

i

Faglig Voldgift

Dansk Industri  
for TDC A/S  
(chefkonsulent, advokat Lars Bruhn)

mod

CO-industri  
for Dansk Metal  
(juridisk konsulent Stephan Agger)

afsagt den 11. juli 2007

## 1. Indledning

Sagen angår fortolkningen af den for TDC A/S gældende "Særaftale VII" af 30. januar 2001 om "Regler for tillidsrepræsentanter mv.". Uenigheden angår aftalens punkt 1.1 om valg af tillidsrepræsentanter. Denne uenighed, der ikke har kunnet løses under et længerevarende forhandlingsforløb, er indbragt for en faglig voldgiftsret med underdirektør Niels Overgaard og vicedirektør Peer Schaumburg-Müller (valgt af Dansk Industri) samt souschef Carl Mahler og områdeleder Jørn Larsen (valgt af CO-industri) som medlemmer og med undertegnede højesteretsdommer Poul Søgaard som opmand.

## 2. Parternes påstande

Klager, Dansk Industri for TDC A/S, har nedlagt følgende påstande:

1. Indklagede tilpligtes at anerkende, at hovedreglen i TDC A/S' Regler for tillidsrepræsentanter, Særaftale VII, punkt 1.1, 1. afsnit, kræver, at der på et organisatorisk afsnit/arbejdssted med lokal ledelse skal være 10 medarbejdere omfattet af det tilpassede overenskomstgrundlag med Dansk Metal, for at der kan vælges en tillidsrepræsentant.
2. Indklagede tilpligtes at anerkende, at en udvidelse efter særaftale punkt 1.1, 2. afsnit, 1. punktum, forudsætter, at den gruppe, der tilmelder sig en anden gruppe, kun kan gøre det, såfremt der i den gruppe, de tilmelder sig, kan og er valgt tillidsrepræsentant efter punkt 1.1, 1. afsnit.
3. Indklagede tilpligtes at anerkende, at grupper med egen ledelse, som ikke opfylder betingelserne i punkt 1.1, 1. afsnit, er afskåret fra at lægge sig sammen med den konsekvens, at der kan vælges en tillidsrepræsentant, men er henvist til at tilslutte sig en gruppe i henhold til påstand 1.
4. Indklagede tilpligtes at anerkende, at begreberne "lokal ledelse" og "fællesledelse" i punkt 1.1, 1. og 2. afsnit, skal fortolkes således, at der hermed forstås de pågældende medarbejders nærmeste leder med personaleansvar / direkte (lokale) foresatte med personaleansvar.
5. Indklagede tilpligtes at anerkende, at de i klageskriftets afsnit 3.0 oplyste personer ikke kunne vælges som tillidsrepræsentanter, idet de ikke repræsenterede mindst 10 medarbejdere på eget organisatoriske afsnit/arbejdssted med lokal ledelse på tidspunktet for anmeldelsen.

Indklagede, CO-industri for Dansk Metal, har over for klagers påstande 1-4 påstået principalt afvisning, subsidiært frifindelse.

Over for klagers påstand 5 har indklagede påstået frifindelse for påstandens første led, dog tages der bekræftende til genmæle for så vidt angår 3 af de i klageskriftets afsnit 3.0 oplistede 9 personer. Over for andet led i påstand 5 (fra og med "idet") har indklagede påstået principalt afvisning, subsidiært frifindelse.

### 3. Ovreenskomsforholdene

I Særaftale VII, Regler for tillidsrepræsentanter mv., af 30. januar 2001, indgået mellem Dansk Industri, Tele Danmark A/S (nu TDC A/S), CO-industri og Telekommunikationsforbundet (nu en del af Dansk Metal), hedder det bl.a.:

*"Dansk Industri, Tele Danmark A/S, CO-industri og Telekommunikationsforbundet har i forbindelse med tilpasning af Landsoverenskomst mellem Tele Danmark A/S og Telekommunikationsforbundet til Funktionæroverenskomst mellem Dansk Industri og Centralorganisationen af industriansatte i Danmark indgået nærværende aftale.*

...

*Aftalen erstatter Funktionæroverenskomstens §§ 15-18 og protokollat nr. 10.*

*Aftaleparterne anerkender og respekterer nedenstående bestemmelser med en højere retskildeværdi i forhold til de bestemmelser i Funktionæroverenskomsten, som de vedrører, jf. tilpasningsprotokollat af 30. januar 2001, pkt. 1 i sin helhed.*

#### 1. Valg af tillidsrepræsentanter

##### 1.1

*I ethvert organisatorisk afsnit/arbejdssted med lokal ledelse kan der for hver faggruppe blandt de beskæftigede medlemmer af enhver af de enkelte afdelinger af Telekommunikationsforbundet vælges en tillidsrepræsentant, såfremt den pågældende repræsenterer mindst 10 medarbejdere, bortset fra tilfælde, hvor der inden for faggruppen sker en organisatorisk integration.*

*Udgør antallet af medarbejdere mindre end 10 på det organisatoriske afsnit/arbejdssted, kan den gruppe indgå i valget af og være repræsenteret af en anden tillidsrepræsentant/fællestillidsrepræsentant valgt inden/udenfor det organisatoriske afsnit/arbejdssted. På geografisk spredte arbejdssteder med fælles ledelse, kan der i stedet vælges en tillidsrepræsentant.*

*På centre i Servicetelefonen, hvor der er natbetjening, kan der udover det i 1. afsnit anførte vælges en tillidsrepræsentant for hvert nathold.*

### 1.2

*Tillidsrepræsentanten vælges blandt anerkendt dygtige medarbejdere med mindst et års beskæftigelse i selskabet. En elev kan ikke være tillidsrepræsentant.*

*Valget anmeldes skriftligt af Telekommunikationsforbundets lokale afdeling over for selskabet. Valget af en tillidsrepræsentant er ikke gyldigt, før det er anmeldt af Telekommunikationsforbundets lokale afdeling. Tillidsrepræsentantbeskyttelsen indtræder, når valget skriftligt er meddelt selskabet.*

### 1.3

*Selskabet er berettiget til over for forbundets lokale afdeling at gøre skriftlig saglig begrundet indsigelse mod valget, når dette sker inden for to uger, efter at selskabet har modtaget meddelelse fra afdelingen. Sagen er først afgjort, når spørgsmålet har været fagretligt behandlet.  
... ”*

Bestemmelserne i punkt 1.1-1.3 er enslydende med § 1 i ”Regler for tillidsrepræsentanter”, indeholdt i den i indledningen af Særaftale VII nævnte Landsoverenskomst mellem Tele Danmark A/S og Telekommunikationsforbundet, som blev indgået den 5. november 1996 i tilknytning til sammenlægningen af selskaberne KTAS, Jydsk Telefon A/S, Fyns Telefon A/S, TELECOM A/S og Tele Sønderjylland A/S til Tele Danmark A/S. I bilag 5 til Landsoverenskomsten – Protokol vedrørende tillidsrepræsentantregler – hedder det bl.a.:

*”1. Parterne er enige om, at vedhæftede tillidsrepræsentantregler, som erstatter samtlige gældende tillidsrepræsentantregler i overenskomster med Telekommunikationsforbundet, samt tillidsrepræsentantregler for ansatte omfattet af 8. maj-aftalen og af overenskomst ved-*

*rørende overførte kontorfunktionærer i det hidtidige Tele Sønderjylland A/S, er gældende fra 1. januar 1996.*

...

3. ...

*De lokale afdelinger tilkendegiver, hvor der sker en organisatorisk integration indenfor samme faggruppe i samme geografiske område, at ville understøtte valget af een tillidsrepræsentant. ...*

... ”

Aftalen om Regler om tillidsrepræsentanter og protokollatet herom var underskrevet den 8. januar 1996.

Den 15. august 1996 blev der mellem Tele Danmark Servicetelefonen og Telekommunikationsforbundets Fællesudvalg for Servicetelefonen indgået følgende protokollat om omfanget af retten til at vælge tillidsrepræsentanter i Servicetelefonen:

*”Baggrunden for forhandlingerne var uenighed om den praktiske udmøntning af TR-aftalen (af 8.1.96) om valg af tillidsrepræsentanter, jf. brevvekslinger, startende med brev af 6. marts 1996, samt efterfølgende drøftelser mellem bl.a. Tele Danmarks personaleafdeling og Telekommunikationsforbundet.*

*Af de indgåede drøftelser fremgik det, at parterne gensidigt havde en interesse i ikke at have et uforholdsmæssigt stort antal TR.*

*På det grundlag var parterne enige om at fortolke TR-aftalens § 1 stk. 1 således, at der er principiel adgang til at vælge en TR pr. gruppeleder, idet det dog samtidig blev tilkendegivet en hensigt, om at søge det samlede antal af TR begrænset.”*

Den 4. november 1996 indgik Tele Danmark A/S og Telekommunikationsforbundet følgende ”Protokollat vedr. Tillidsrepræsentantregler”:

*”Parterne er enige om at tillidsrepræsentantreglernes § 1, stk. 1 skal forstås således, at der som hovedprincip kan vælges en tillidsrepræsentant, når der på vedkommende organisatori-*

*ske afsnit/arbejdssted er en leder (nærmeste foresatte), og hvor der under denne er mindst 10 medarbejdere, som tillidsrepræsentanten repræsenterer.*

*Protokollatet fra forhandlingsmødet den 15. august 1996 mellem Tele Danmark Servicetelefonen og Telekommunikationsforbundets Fællesudvalg for Servicetelefonen om omfanget af retten til at vælge tillidsrepræsentanter i Servicetelefonen ændres ikke herved.*

... ”

Forud for Landsoverenskomsten gjaldt der forskellige regler for valg af tillidsrepræsentanter i de enkelte telefonselskaber. I 1991-overenskomsten for Jydsk Telefon hed det i bilag II ”Tillidsmandsregler” under § 1 ”Valg af tillidsrepræsentant” bl.a.:

*”Stk. 1*

*I ethvert organisatorisk afsnit kan der blandt de beskæftigede medlemmer af Jydsk teleSamvirkes organisationer vælges en tillidsrepræsentant såfremt den pågældende repræsenterer mindst fem medarbejdere. ...*

*Flere faggrupper kan i fællesskab vælge en tillidsrepræsentant.*

*Stk. 2*

*Udgør antallet af medarbejdere i faggruppen mindre end fem i det organisatoriske afsnit, kan den pågældende gruppe indgå i valget af og være repræsenteret af en anden tillidsrepræsentant inden for det organisatoriske afsnit.*

*Hvor særlige omstændigheder taler for det, kan der efter forhandling med selskabet vælges en tillidsrepræsentant for en medarbejdergruppe som er mindre end fem.*

... ”

I 1993-overenskomsten for KTAS hed det i § 28 B ”Tillidsmandsregler” under § 1 ”Valg af tillidsrepræsentant” bl.a.:

*”I ethvert organisatorisk område kan der blandt de beskæftigede medlemmer af FF [Funktionærforeningen ved KTAS] vælges en tillidsrepræsentant (TR), såfremt den pågældende repræsenterer mindst 5 medarbejdere. Flere områder/kontorer kan i fællesskab vælge en TR. ...*

*Stk. 2*

*Såfremt medarbejderne ønsker det, og områdets ledelse er enig heri, kan der vælges flere end en TR pr. område.*

*Stk. 3*

*Hvor særlige omstændigheder taler for det, kan der efter forhandling med selskabet vælges en TR for en medarbejdergruppe, som er mindre end fem.*

*... ”*

**4. Sagens behandling**

Under voldgiftsforhandlingen den 2. maj 2007 blev der afgivet forklaring af HR konsulent Allis Nilsson, forbundssekretær Per Påskesen, klagekoordinator Pia Overgaard Brøndal, kontraktadministrator Berit Christensen, teknisk assistent Berit Toft, webdesigener Alex Neergaard, faglig sekretær Ulla Puck, faglig sekretær Annette Brejnholt, indkøbsdisponent Susanne Kirstein og systemtekniker Tom Gert Grønbæk.

Efter forhandling og votering kunne der ikke blandt de af parterne valgte medlemmer af voldgiftsretten opnås enighed om eller flertal for en afgørelse. Afgørelsen træffes derfor af opmanden. Der var enighed om, at afgørelsen kan træffes ved kendelse uden fuldstændig sagsfremstilling og uden gengivelse af forklaringerne og parternes procedure.

**5. Opmandens bemærkninger og afgørelse**Ad afvisningspåstandene:

Klagers påstande 1-4 tilsigter at få fastslået en nærmere angivet forståelse af bestemmelserne i Særaftale VII om valg af tillidsrepræsentanter. Parterne er uenige om forståelsen, og opmanden finder, at klager har en anerkendelsesværdig interesse i at få afklaret disse fortolkningsuoverensstemmelser ved en stillingtagen til påstandene, selv om påstandene i det væsentlige kunne indgå som anbringender til støtte for første led af påstand 5. Indklagedes påstand om afvisning af klagers påstande 1-4 tages derfor ikke til følge.

Derimod tages indklagedes påstand om afvisning af andet led af klagers påstand 5 ("idet de ikke repræsenterer ... tidspunktet for anmeldelsen") til følge, idet denne del af påstanden alene fremstår som begrundelsen for påstandens første led.

Ad realiteten:

Særaftale VII om Regler for tillidsrepræsentanter, således som den indgik i Landsoverenskomsten af 5. november 1996, erstattede samtlige tidligere gældende tillidsrepræsentantregler, som Telekommunikationsforbundet havde indgået med de teleselskaber, der blev sammenlagt til Tele Danmark A/S. Af indledningen til Særaftale VII om Regler for tillidsrepræsentanter mv. af 30. januar 2001, der blev indgået i forbindelse med tilpasning af Landsoverenskomsten til Industriens Funktionæroverenskomst, fremgår endvidere, at Særaftalen tillige erstatter bestemmelserne i Funktionæroverenskomstens §§ 15-18 om tillidsrepræsentanter. Fortolkningen af Særaftalen må derfor tage udgangspunkt i aftalens ordlyd sammenholdt med oplysningerne om baggrunden for dens tilblivelse og dens praktisering.

Efter ordlyden af Særaftalens punkt 1.1, 1. afsnit, er det klare udgangspunkt, at forudsætningen for, at en faggruppe på et organisatorisk afsnit/arbejdssted med lokal ledelse kan vælge en tillidsrepræsentant, er, at den pågældende repræsenterer mindst 10 medarbejdere inklusive sig selv omfattet af overenskomsten med (nu) Dansk Metal.

Udgør en sådan faggruppe mindre end 10 medarbejdere, kan den således ikke vælge egen tillidsrepræsentant. Af punkt 1.1, 2. afsnit, fremgår, at gruppen kan indgå i valget af og være repræsenteret af en anden tillidsrepræsentant, og at denne anden tillidsrepræsentant kan være valgt inden for eller uden for samme organisatoriske afsnit/arbejdssted. Det betyder, at den tillidsrepræsentant, som repræsenterer gruppen med mindre end 10 medarbejdere, ikke kan vælges blandt medarbejderne i denne gruppe, men at disse medarbejdere kan være med til at vælge tillidsrepræsentanten. Det følger videre af ordlyden og sammenhængen mellem første og andet afsnit i punkt 1.1, at en tillidsrepræsentant for at kunne repræsentere en gruppe med mindre end 10 medarbejdere selv skal opfylde betingelserne for at kunne vælges, det vil sige, at den pågældende i sin egen faggruppe på sit organisatoriske afsnit/arbejdssted med lokal ledelse skal repræsentere mindst 10 medarbejdere. Heraf følger yderligere, at flere grupper med mindre end 10 medarbejdere ikke opnår ret til at vælge en tillidsrepræsentant fra en af disse grupper ved at slå sig sammen. Undtagelsesbestemmelsen i sidste punktum af punkt 1.1, 2. afsnit, ændrer ikke herved.



Denne forståelse af Særaftalens punkt 1.1 støttes af oplysningerne om aftalens tilblivelse. Det fremgår nemlig heraf, at KTAS-modellen, hvorefter flere områder/kontorer i fællesskab kunne vælge en tillidsrepræsentant, ikke er videreført i Særaftalen.

Over for den her anførte forståelse af punkt 1.1 i Særaftalen er der uanset Per Påskesens forklaring ikke ved bevisførelsen fremkommet et sikkert grundlag for at fastslå, at parterne ved aftalens indgåelse havde en fælles intention om en anden forståelse.

Der foreligger utvivlsomt en række eksempler gennem flere år på, at forbundet har anmeldt valg af tillidsrepræsentanter, som ikke har opfyldt de foran nævnte betingelser for at kunne vælges. Det fremgår imidlertid, at der før 2003 tilsyneladende ikke har været nogen fast praksis for, til hvilket niveau hos TDC, anmeldelserne blev indgivet, og at TDC, da man fra hovedafdelingen blev opmærksom herpå og på, at forbundet fortolkede bestemmelserne anderledes end TDC, ændrede praksis, således at anmeldelser om valg af tillidsrepræsentanter nu skulle indgives centralt, og protesterede mod valg, som ikke var i overensstemmelse med TDC's forståelse af bestemmelserne. På den baggrund kan den måde, hvorpå valg af tillidsrepræsentanter op til 2003 i en række tilfælde har været praktiseret, ikke antages at være udtryk for, at TDC har accepteret forbundets forståelse af bestemmelserne om valg af tillidsrepræsentanter, eller føre til, at bestemmelserne skal forstås anderledes end anført ovenfor.

Det er ikke i Særaftalen nærmere præciseret, hvad der skal forstås ved udtrykkene "lokal ledelse" og "fælles ledelse" i punkt 1.1. Af protokollatet af 4. november 1996 fremgår, at leder skal forstås som "nærmeste foresatte". Den naturlige forståelse af begrebet ledelse i denne sammenhæng er, at der menes den nærmeste foresatte med i hvert fald en vis grad af personalcansvar. Der er ikke under sagen fremkommet grundlag for en anden forståelse af begrebet.

Det er en følge af det anførte, at ingen af de i klageskriftets afsnit 3.0 oplyste personer opfyldte betingelserne for at kunne vælges som tillidsrepræsentant.

Herefter tages klagers påstande til følge som anført nedenfor.

**Thi bestemmes:**

CO-industri for Dansk Metal skal anerkende, at hovedreglen i TDC A/S' Regler for tillidsrepræsentanter, Særaftale VII, punkt 1.1, 1. afsnit, kræver, at der på et organisatorisk afsnit/arbejdssted med lokal ledelse skal være 10 medarbejdere omfattet af det tilpassede overenskomstgrundlag med Dansk Metal, for at der kan vælges en tillidsrepræsentant.

CO-industri for Dansk Metal skal anerkende, at en udvidelse efter Særaftale VII, punkt 1.1, 2. afsnit, 1. punktum, forudsætter, at den gruppe, der tilmelder sig en anden gruppe, kun kan gøre det, såfremt der i den gruppe, de tilmelder sig, kan vælges og er valgt tillidsrepræsentant efter punkt 1.1, 1. afsnit.

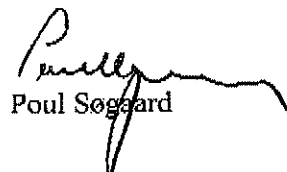
CO-industri for Dansk Metal skal anerkende, at grupper med egen ledelse, som ikke opfylder betingelserne i Særaftale VII, punkt 1.1, 1. afsnit, er afskåret fra at lægge sig sammen med den konsekvens, at der kan vælges en tillidsrepræsentant, men er henvist til at tilslutte sig en gruppe som nævnt i første afsnit af kendelsens konklusion.

CO-industri for Dansk Metal skal anerkende, at begreberne "lokal ledelse" og "fællesledelse" i punkt 1.1, 1. og 2. afsnit, skal fortolkes således, at der hermed forstås de pågældende medarbejders nærmeste leder med personaleansvar / direkte (lokale) foresatte med personaleansvar.

CO-industri for Dansk Metal skal anerkende, at de i klageskriftets afsnit 3.0 oplyste personer ikke kunne vælges som tillidsrepræsentanter.

Hver part skal bære egne sagsomkostninger og halvdelen af udgifterne til opmanden.

København, den 11. juli 2007

  
Poul Søgaard